

Projekt pn. „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Wczesne rozpoznanie jako klucz do pokonania czerniaka

lek. Małgorzata Dominiak, specjalista dermatologii i wenerologii

Czerniak jest nowotworem złośliwym wywodzącym się z melanocytów, czyli komórek produkujących barwnik - melanicę. Czerniak może powstawać w obrębie istniejących wcześniej znamion popularnie nazywanych pieprzykami ale może rozwinąć się również w skórze uprzednio niezmienionej. Zauważenie nieprawidłowości zachodzących w znamionach jest bardzo ważne, aby uchwycić rozwój czerniaka. Czerniak nie zawsze musi mieć czarną lub ciemnobrązową barwę, niektóre z nich mają postać różowych guzków, czerwonych blaszek ze złuszczeniem lub plam ustępujących z białym odbarwieniem. W zaawansowanych przypadkach może pojawić się krwawienie, sączenie, złuszczenie, strup, stan zapalny, świąd i przeczulica.

Aby zmniejszyć ryzyko zachorowania na ten nowotwór należy unikać intensywnej ekspozycji skóry na promieniowanie słoneczne, a przede wszystkim unikać oparzeń słonecznych. W przypadku rodzinnego występowania czerniaka należy częściej poddawać się badaniom kontrolnym skóry. Każdy powinien też prowadzić samokontrolę, żeby móc zaobserwować pierwsze, niepokojące objawy. Do symptomów czerniaka zalicza się:

- zmiana kształtu znamienia – niejednorodny kolor i brzeg;
- zmiana koloru znamienia – w tym jego ciemnienie czy też utrata koloru;
- powiększanie się lub owrzodzenie zmiany, zaczerwienienie, swędzenie i ból, uwypuklenie ponad powierzchnię skóry lub zapadanie się poniżej poziomu skóry;

Każdorazowo przy zaobserwowaniu cech, które mogą być utożsamiane z objawami czerniaka, należy zgłosić się do lekarza dermatologa w celu wykonania nieinwazyjnego badania – dermatoskopii. Należy pamiętać, że pewne rozpoznanie czerniaka można postawić dopiero po wycięciu chirurgicznym i badaniu histopatologicznym czyli ocenie zmiany pod mikroskopem przez patomorfologa. Ustalenie dalszego leczenia zależy w dużej mierze od wielkości zmiany, od jej grubości. Mogą też zostać zalecone dodatkowe badania, na przykład badanie USG uwidaczniające sąsiadujące węzły chłonne oraz badania krwi.

Kiedy badanie histopatologiczne potwierdza rozpoznanie czerniaka, konieczne jest wdrożenie leczenia. Po wycięciu zmiany do wykonania badań, następuje wycięcie blizny po biopsji – z większym marginesem zdrowej tkanki. Gdy u pacjenta nie ma przerzutów leczenie może być zakończone na tym etapie – chory musi jedynie podlegać wyznaczonym przez lekarza prowadzącego wizytom kontrolnym i zasadom profilaktyki.

Projekt pn. „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

W razie stwierdzenia przerzutów czerniaka, leczenie ustalane jest w zależności od stopnia zaawansowania choroby, lokalizacji przerzutów oraz od stanu ogólnego pacjenta. W niektórych sytuacjach zabieg operacyjny musi być uzupełniony o usunięcie sąsiadujących węzłów chłonnych. W zaawansowanych przypadkach może być potrzebne wdrożenie chemio- lub radioterapii. Kolejną metodą o rosnącym znaczeniu w walce z czerniakiem jest immunoterapia, która polega na podawaniu leków stymulujących odpowiedź odpornościową organizmu ukierunkowaną na niszczenie komórek nowotworowych.

Jak chronić się przed czerniakiem?

Badania naukowe wskazują, że unikanie ekspozycji na światło słoneczne zmniejsza ryzyko zachorowania na nowotwory skóry. Najlepsze rezultaty uzyskiwane są przy zastosowaniu poniższych zaleceń:

- stosowanie kremów ochronnych z filtrami przeciwsłonecznymi
- noszenie przewiewnych ubrań z długimi rękawami i nogawkami,
- noszenie nakryć głowy i okularów przeciwsłonecznych
- zapobieganie oparzeniom skóry u dzieci i młodzieży

Ważną rolę w profilaktyce odgrywa obserwacja skóry całego ciała i swoich znamion barwnikowych, a w przypadku zauważenia niepokojących objawów – niezwłoczne zgłoszenie się do lekarza, który przeprowadzi ocenę dermoskopowa.

Poradnia ORTMED Sp. z o.o. w Łodzi zaprasza do udziału w projekcie „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej.

PORADNIA ORTMED SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
ul. Wodnika 7; 91-498 Łódź
Telefon: 42 658 29 39

Stworzenie artykułu oraz jego publikacja jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt pn. „Wspólnie przeciwko czerniakowi! Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkańców województwa łódzkiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

**CHROŃ
BADAJ
ZAPOBIEGAJ**

"Wspólnie przeciwko czerniakowi!
Program edukacyjno-profilaktyczny dla mieszkań- ców
województwa łódzkiego"

Program profilaktyki nowotworów skóry ze szczególnym
uwzgl dnieniem czerniaka zło liwego dla mieszka- ców
województwa łódzkiego

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeczpospolita Polska województwo łódzkie Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny